

HABRUTA NIGHT

TUESDAY | 11•12•19 | 9 PM
SHAARE ZION

Reproduced by Habruta Night Booklet with permission of the
copyright holders, ArtScroll / Mesorah Publications, Ltd.

Design: mdkgraphicdesign@gmail.com

“

Week 37

Topic

הלכות שבת PART 2

”

TOPIC DISCUSSION

Is one allowed to preset an email for it to be sent on Shabbat?

Is it permitted to schedule via computer an automatic payment or transfer of money for a later date that coincides with either Shabbat or Yom Tob.

Can one place a bid on something that will close on Shabbat?

DISCUSSION

Why Is one not allowed to conduct a transaction on Shabbat?

רמב"ם

One is not allowed to make purchases on Shabbat since it may lead to writing.

הלכות שבת פכ"ג הי"ב

כותב מאבות מלאכות, לפיכך אסור לכתוב בפוך וכיוצא בו בשבת, מפני שהוא ככותב. ואסור ללוות ולהלוות גזירה שמא יכתוב. וכן אסור לקנות ולמכור ולשכור ולהשכיר גזירה שמא יכתוב.

משנה ברורה

One is not allowed to give a gift to his friend since it's considered a transaction. However, if the gift is for Shabbat it is allowed.

סימן שו סימן לג

וגם אסור ליתן מתנה לחבירו דדמי למקח וממכר שהרי יוצא מרשותו, אלא דבמתנה מותר כשהוא לצורך שבת.

שבת דף יט.

מוזותיו עליו לעמין אסור טורח
שצות דרענן אצל לעמין עשיית
מלאכה ב"ט דהוי אסור דאורייתא
לא חשיב מוזותיו עליו:

כתוב בגמ' (פ"ג ט"ז) שפ"א חלה נכרי ושלח ליהודי
א' ב"ט שישלח לו מיינו ואם לא ישלח לו
ימות והנכרי היה מושקע בעיר והחזיר לשלח

לא רמי עליה קמ"ל: ת"ר ⁶ לא ישכיר אדם
כליו לנכרי בע"ש בד' ובה' מותר כיוצא בו
אין משלחין איגרות ביד נכרי בע"ש בד'
ובה' מותר אמרו עליו על ר' יוסי הכהן
ואמרי לה על ר' יוסי החסיד ⁶ שלא נמצא
כתב ידו ביד נכרי מעולם ת"ר: אין משלחין

דאסור: א"כ. של מי שגשתלח לו:
א"כ. למונת העיר שגשתלח
שס: והיא קב"ץ. ואמאי אסרי ב"ה
הא אינהו שרו לעיל: והא אמרת
רישא אין משלחין. אה"כ ק"ץ: דואר.
שלטון העיר ולו רגילין לשלח
אגרות. שריחש רחמ"ט אגרות ז"ל

YETZIOS HASHABBOS CHAPTER ONE SHABBOS

19a

לא ישכיר אדם כליו לנכרי בערב שבת — **The Rabbis taught in a Baraisa: A PERSON MAY NOT RENT HIS UTENSILS TO A GENTILE ON FRIDAY.** **ברביעי ובחמישי מותר** — **ON WEDNESDAY OR THURSDAY, however, IT IS PERMITTED.** ^[9] **כיוצא בו** — **SIMILARLY, אין משלחין איגרות ביד נכרי בערב שבת** — **WE MAY NOT SEND LETTERS WITH A GENTILE ON FRIDAY.** **ברביעי ובחמישי מותר** — **However, ON WEDNESDAY OR THURSDAY IT IS PERMITTED.** ^[10] **אמרו עליו על רבי יוסי הכהן** — **THEY SAID ABOUT R' YOSE THE KOHEN, ואמרי לה על רבי יוסי החסיד** — **AND OTHERS SAY IT WAS SAID ABOUT R' YOSE THE PIOUS,** ^[11] **שלא נמצא כתב ידו ביד נכרי מעולם** — **THAT HIS HANDWRITING WAS NEVER FOUND IN THE POSSESSION OF A GENTILE.** ^[12]

It is permitted to lend or rent utensils to a goy even though he will be working with them on Shabbat, since one is not obligated to have his utensils on shut down mode on Shabbat. Some say that if the utensil is a plow, it is prohibited.

The two opinions in Maran is based on: Maran holds like *Bet Hillel* that you don't have to keep your utensils idle on Shabbat. For this reason, you can lend or rent utensils on Friday even if he will work with them on Shabbat. But you must rent for other days as well not specifically for Shabbat.

The *יש אומרים* holds; if you give a plow to the goy on Friday and he will be operating them on Shabbat, others may assume he is working for you.

סימן רמ"ו ס"א

מתר להשאיל ולהשכיר כליו לאינו יהודי ואע"פ שהוא עושה בהם מלאכה בשבת, מפני שאינו מצוים על שביתת כלים. ויש אומרים דכלים שעושין בהם מלאכה כגון מחרשה וכיוצא בה, אסור.

רמ"ו א (א) מתר להשאיל וכו'. הוא דעת הר"ף והרמב"ם, וסבירא להו דהא דתנא, לא ישפיר כליו לאינו יהודי בערב שבת וברביעי וקמישי מתר, הוא מטעם שביתת כלים דאסור, ואתיא כבית שמאי דסבירא להו אדם מצוה על שביתת כליו כמו על שביתת בהמתו, אבל בית הלל סבירא להו שביתת כלים אין אדם מצוה עליו, וממילא מתר להשאיל ולהשכיר כליו אפלו בערב שבת, ואפלו כלים שעושין בהם מלאכה, ומכל מקום גם הם סבירא להו דכל הכלים אין התר להשכיר רק בהבלעה, אבל לא על שבת לחוד אפלו אם משפירם בתחלת השבוע, דזה הוי שכר שבת, וכמו שכתוב אחר כך לפי ה"ש אומרים, דעל זה לא מצינו מי שמקל, וה"ש אומרים הוא דעת הרב רבנו יונה, דהך ברייתא לא אסרה משום שביתת כלים אלא ככלי עלמא אתיא, ² והטעם, דכשמוסר בערב שבת את הכלים שעושין מלאכה בהן והאינו יהודי יעשה בהן מיד בשבת, נראה כמו שעושה מלאכתו בשליחותו של ישראל, וזה אסור, דאמירה לאינו יהודי שבות. ואף על גב דבסימן רנב סעיף ב איתא דשרי לתן עורות לעבדן

We follow the first opinion of Maran, based on the ruling of *יש סתם* אומרים ויש סתם (if Maran brings two opinions, the first one as a statement and the other one as "some say" we follow the first opinion).

There is a question in halacha: why don't we do a *pidyon haben* on Shabbat (when the 30th day lands on Shabbat). If the issue is the money given to the kohen, so then why not give the money to the kohen on Friday and schedule the *kinyan* to occur on Shabbat?

There are multiple answers:

שו"ת ר' עקיבא איגר

תלמוד says; that the only reason we don't do it, because when would you say the berachot and have the meal.

However Rabbi Aiger says; one is not allowed to do the transaction on Friday in order to acquire on Shabbat.

לכאורה נ"ל להוכיח ממ"ש התה"ד (סי' רסט) בהא דאין פודין בשבת, ולא אמרינן יתן לכהן המעות מע"ש, דאיך יעשה עם הברכות (והובא במג"א סי' שלט ס"ק ח). והרי הפדיון א"א לחול כ"א בשבת, ואעפ"כ לולי הברכות והסעודה היה מותר לפדות ע"י נתינת מעות לכהן בע"ש שיחול הפדיון בשבת, הרי מבואר דדין א' הנ"ל שרי. ואך מ"מ צריך ראיה גדולה לזה מהש"ס.

ומסיק רבי עקיבא איגר דאסור לעשות קנין בערב שבת שיחול בשבת, וכן כתב מהר"ם שי"ק (או"ח סימן רה).

אף דמעיקר הדין אין שום מקום לאסור מכל מקום צריך להחמיר בזה מספק כיון דכבר הורה זקן הגאון רע"א לאסור.

Even though halacha would permit one to do it, we can't argue on the great rabbi and we have to leave it prohibited.

אבני נזר

Why is it any different than doing an action on Friday for it to complete on Shabbat, that *Bet Hillel* permits. Why is this case not the same; I am giving it to you on Friday and nothing happens on Shabbat?

The answer is: in the case of the wash machine, it is working on automatic that even if the person is not around it will still complete. But a transaction still needs the person around in a passive way. If the seller dies or he picks a new kohen the first deal is off, for this reason it may be that it is considered doing an action on Shabbat.

סימן נא

ב"ה אור ליום ד' יתרו רס"ט.

החווה"ש וכמ"ס לכבוד תלמידי החריף הבקי בש"ת מו"ה רפאל זאב נ"י ריש מתיבתא בק"ק ווארשא.

א) ב"ה שנסתפק ר' עקיבא איגרי [מהדו"ק סי' קנ"ט] במקנה מערב שבת שיחול בשבת. והביא מעלתו ראי' מלגין עירובין (דף ל"ו). ראי' זו נכבד נאמרה בשוקי בראי ועיין לקמן אות ד'. אך מה שנפלא בעיניו מאי שנא מכל המלאכות שמוטר לפעול מבעוד יום שיעשה המלאכה בשבת. חילוק גדול יש. דבכל המלאכות המלאכות נעשית מאלהים בשבת ואין צריך עוד אל האדם. שאפילו מנא האדם טרם נעשה המלאכה. מיעשה המלאכה. אבל בקנין הרי הקנין נעשה בשבת מחמת האדם. שאם מנא או מכר לאחר. קנין הראשון בטל. וכיון שהקנין נעשה מכא האדם בשבת. יש לומר דחשוב עושה הקנין בשבת. ואף שלא עשה בשבת. יש לומר כמו מימר חשיב מעשה הואיל צדיבורו אהעביד מעשה חשיב עושה מעשה, הכא נמי הואיל מחמתו נעשה מעשה הקנין חשיב עושה מעשה:

In a regular purchase that happens on Shabbat both the seller and the buyer are sinning. However, in this case, only the consumer who will be receiving it on Shabbat will be sinning. The seller is not sinning.

לקמן אדם ד'. אך מה שנפלא צעיקו מאי שנא מכל המלאכות שמוחר לפעול מנשד יום שחיטת המלאכה בשבת. חילוק גדול יש. דבכל המלאכות המלאכות נעשית מאליהם בשבת ואין לריך עוד אל האדם. שאפילו מה האדם טרם נעשה המלאכה. חיטת המלאכה. אבל בקנין הרי הקנין נעשה בשבת מחמת האדם. שאם מה או מכר לאחר. קנין הראשון בטל. וכין שהקנין נעשה מכח האדם בשבת. יש לומר דחשוב עושה הקנין בשבת. ואף שלא עשה בשבת. יש לומר כמו מימר חשיב מטעם הואיל דביצרו לחטובי מטעם חשיב עושה מטעם, הכא נמי הואיל מחמתו נעשה מטעם הקנין חשיב עושה מטעם :

What about owning candy machines that operates on Shabbat?

Do I have to shut my fax machine off?

חזון עובדיה

One is allowed to leave a fax machine or answering machine on, on Shabbat.

As well if one owns a candy machine in any area in which non Jews are purchasing on Shabbat- he doesn't have to worry.

If he wants to be strict he should say I am not acquiring the money till after shabat.

מי שיש לו מזכירה אלקטרונית הפתוחה בכל ימות החול יכול להשאירה מופעלת גם בשבת ואין צורך לנתק את שירות המזכירה, וכן מי שיש לו מכשיר פאקס מותר לו להשאירו פתוח בשבת ואין צורך לנתקו בערב שבת, והמחמיר תבא עליו ברכה.

כמו כן מותר להניח מערב שבת מכשירי אוטמטי לממכר משקאות וממתקים המוצב ברחוב של גוים באופן שלא ידוע מי הוא בעל המכונה ועוברים ושבים גויים קונים באמצעות המכשיר בשבת אע"פ כן מותר להניחו פועל ביום שבת, שאין אדם מצווה על שביתת כליו ואין לחוש בזה לא משום איסור מקח וממכר בשבת ולא משום איסור שכר שבת.

ויש מחמירין מדין מקח וממכר בשבת ואם ירצה לחוש לסברתם יתנה בפיו שאינו רוצה לזכות במעות עד מוצאי שבת.

Is one allowed to put in a payment on Friday, if you know the payment date is Shabbat?

It is permitted to schedule an automatic payment or money transfer even though it is to coincide with Shabbat or Yom Tob.

Since you are programming a computer/ timer to do work for you on Shabbat. There is no decree against that.

However, in the *pidyon haben* case you are doing an action (מעשה קניין) prior to Shabbat that directly causes a kinyan to occur on Shabbat that could be prohibited.

Is it permitted to place a bid prior to Shabbat on an item being auctioned on an internet auction site (such as eBay) when the auction is scheduled to end on Shabbat?

Commerce and Shabbos page 205

Although many authorities rule that it is forbidden to schedule a transaction to occur specifically on Shabbat, all would agree that placing a bid in an auction scheduled to conclude on Shabbat would be permitted.

The primary reason for this conclusion of an online auction does not constitute the actual transaction or sale of goods.

Rather it only represents a commitment between the seller and the highest bidder to complete a transaction at later time. Since Shabbat is not the designated time of the actual transaction no violation has been committed.

In addition according to the ruling of rabbi Shlomo Miller, the legally binding commitment that obligated the bidder to complete the transaction occurs at the time that the bid is placed and not at the conclusion of the auction. In other words when placing a bid, the

---

---

buyer is considered to be making a full legal commitment to buy the item on condition that he is the highest bidder at the conclusion of the auction.

Therefore even a legally binding commitment to buy an item is included in the gezerah of mekah umemchar, it would still be permitted to place a bid at an online auction, since the commitment occurred prior to Shabbat.

This doesn't allow one to use "auctionsnipe," which schedules a bid on Shabbat, which would mean the legally binding is Shabbat.

goods.³² Rather, it only represents a commitment between the seller and the highest bidder to complete a transaction at a later time. Since Shabbos is not the designated time of the actual transaction, no violation has been committed.³³

In addition, according to the ruling of Rav Shlomo Miller *shlit"e*, the legally-binding commitment that obligates the bidder to complete the transaction occurs at the time the bid is placed, and not at

32. בשו"ת המהר"ם שיק (או"ח סי' קל"א) נשאל ביהודי המחזיק רשיון איזה שנים וכעת הגיע זמן להכירה מחדש בהשכרה פומבית ('אוקשאן') אצל השררה ביום שבי"ק. והשאלה היא האם מותר לשרדל למסור בער"ש כתב על כמה הוא רוצה ליתן בעד השכירות ובשבת יזכה בחכירות ההרשיון, או דגם זה אסור כיון דהמקח נגמר בשבת.

והשיב המהרמ"ש [בטעם שני] להתיר דכיון דאין מעשה החכירות נגמר ע"י המעשה הזה אלא שהוא גילוי מלתא בעלמא שדעת השוכר ליתן כך וכך, וגמר הקנין הוא ע"י החוזה אח"כ, וע"י 'האוקשאן' הוא רק זוכה בזכות לקנות. וכיון דאין בו שום קנין ממש, אין בזה שום צד לאסור עיי"ש.

וכ"פ בשו"ת חלקת יעקב ח"א סי' ס"ה, ואפ' אם צריך להפקיד איזה סכום כדי שלא יחזור, ואם חוזר יפסיד המעות שהפקיד, כיון שלמעשה הקנין אינו נגמר אין בזה שום איסור מו"מ. וה"נ כיון דבשעת גמר ה'אוקשאן' אין בו שום פעולת קנין, אלא רק התחייבות מצד מי שרוצה למכור להקנות למי שמציע את הסכום הגבוה ביותר, נמצא דבמציאות אין כאן שום מכירה או קניה לא מצד המוכר ולא מצד הקונה. ומשו"ה אינו עובר בשום איסור מו"מ, ואפ' לדעת רעק"א דאסור לעשות קנין שיחול בשבת.

(ואף דאסור לעשות שום פסיקת דמים על המקח בשבת, מ"מ זה אסור רק בשבת עצמה ומשום ממצוא חפצין, ופשוט דאף רעק"א מודה דאם מתנה בער"ש שיחול הקנין בשבת דאסור רק משום איסור מו"מ דגזירה משום כתיבה, אבל ודאי אינו עובר משום ממצוא חפצין כיון דלא עשה ולא כלום בשבת עצמו, וא"כ בנידון דידן כיון דאינו אלא התחייבות בעלמא דרק אסור משום ממצוא חפצין, ודאי מותר כיון דלא עשה שום מעשה בשבת עצמו, ופשוט.)

33. ושמעתי ראייה לזה מידידי ר' ברוך מאיר לוין שליט"א, דע' בב"י ס' ש"ו (ד"ה וחפצי שמים) שהביא קושיית הר"ן דאין מותר לפסוק צדקה לעניים בשבת (וכמבואר בשבת ק"ג ע"א) והא תנן דאין מקדישין כיון דדמי למו"מ. והב"י הביא מהכל בו שכל בשם גאון אחד דדוקא היכא שיצא מרשותו כמו הקדש אסור שכיון דיצא מרשותו לרשות גבוה, דמי למקח וממכר. אבל לנווד להקדשות ספר תורה או עטרה או שמן למאור מותר לפי שעדיין לא יצא שום דבר מרשותו ואינו דומה למו"מ. ומבואר להדיא כמו שכל המהר"ם שיק דהתחייבות לעשות איזה קנין אינו נכלל בגזירת מו"מ כל זמן שאין החפץ יוצא מרשותו ואינו אסור אלא משום ממצוא חפצין. וזה דבר פשוט דלא שייך חידושו של רעק"א (דאסור לעשות מעשה קודם שבת שיחול הקנין בשבת) לענין ממצוא חפצין, כיון דסוף סוף בשבת עצמו לא עשה ולא מידי, ודו"ק.